

inteckningshandlingen i hufvudskrift uppvisas, men med hvilka dylik åtgärd icke vidtagits.

Stockholm den 2 april 1895.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

N:o 30.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrade bestämmelser rörande resekostnads- och traktamentsersättning åt målsägare i brottmål.

Uti en, inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottets behandling hänvisad motion, n:o 20, anför herr *Zetterstrand*:

Under lagskipningen, särskildt vid våra underdomstolar, yppades mycket ofta ett missförhållande, hvilket, ehuru ej af någon synnerligen stor betydelse, dock vore så pass beaktansvärdt, att motionären ansett sig böra derpå fästa Riksdagens uppmärksamhet och sålunda söka framkalla en, efter motionärens förmenande, af rättvisa och billighet påkallad lagförändring.

Det förhölle sig nemligen, enligt hvad kändt vore, sålunda, att i brottmål, hvilka hörde under allmänt åtal, målsägare vore skyldig att vid laga äfventyr på kallelse inställa sig vid domstol, men deremot för de kostnader och besvär, som derigenom tillskyndades honom, icke erhöle någon som helst godtgörelse i de synnerligen ofta förekommande fall, att

den tilltalade antingen frikändes eller icke kunde till ansvar dömas eller ock sakfaldes, men saknade tillgång till utgifvande af ersättning.

Förklaringsgrunderna till denna målsegarens ogynsamma ställning finge väl sökas deri, att man ansett det vara en allmänt medborgerlig förpligtelse att, der sådant för rättstillståndets vidmagthållande kräfdes, uppträda såsom målsegare, äfvensom att några afsevärda uppoffringar icke deraf kunde föranledas.

Häremot ville motionären dock framhålla, *dels* att, då det vore ett allmänt statsintresse, att rättvisan ginge sin gilla gång, det syntes motionären hårdt, att enskild man, som blifvit kränkt till person eller egendom och som mången gång för sin egen del helst skulle se, att något åtal ej komme till stånd, skulle vara nödsakad att derjemte i egenskap af målsegare vidkännas förluster af både tid och penningar, *samt dels* att dessa förluster emellanåt kunde uppgå till belopp, hvilka ej stode i rimligt förhållande till målsegarnes ekonomiska ställning, exempelvis då en fattig landtbo vid besök i en aflägsen stad blifvit utsatt för öfverfall på allmän plats eller frånstulits några persedlar samt efter brottslingens upptäckande till följd af dennes enständiga nekande och deraf påkallade vittnesförhör nödgades vid flera rättegångstillfällen iakttaga personlig inställelse.

Den ifrågasatta ersättningen åt målsegare för resekostnad och tärning i ofvan antydda fall syntes motionären lämpligen kunna bestämmas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med gällande lagstadganden rörande ersättning till vittnen i likartade mål, men motionären tilltrorde sig icke att framställa ett nöjaktigt lagförslag i ämnet.

Med stöd af hvad han sålunda anført, hemställer motionären,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Konungen anhålla, det honom täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till förändrade lagbestämmelser rörande resekostnads- och traktamentsersättning åt målsegare.

I anledning af förevarande motion får utskottet till en början erinra, att målseganden i allmänhet icke är förpligtad att iakttaga personlig inställelse vid domstolen, utan att i det ojemförligt öfvervägande antalet fall det gör till fyllest, om målseganden åt annan person utfärdar fullmägt

att hans talan utföra. Då, enligt hvad erfarenheten utvisar, åklagaren i målet icke undandrager sig att mottaga en sådan fullmägt, är målseganden ock i tillfälle att utan någon kostnad för sig iakttaga inställelse. För de särskilda fall, då målsegandens personliga inställelse af rätten anses erforderlig, och följaktligen målsegande, hvilken tillstädeskommit genom ombud, blifver af rätten förpligtad att personligen sig inställa, är, enligt utskottets uppfattning, målseganden redan enligt nu gällande lagstiftning berättigad till ersättning. Enligt sista momentet af 1 § lagen angående ersättning af allmänna medel till vittnen i brottmål den 4 juni 1886, är den, som enligt domstols förordnande inkallats för att upplysningsvis höras, berättigad till enahanda ersättning som vittne, och det synes utskottet icke böra råda något tvifvel derom, att målsegande, hvilken under ofvan angifna förhållanden af domstol förpligtats att iakttaga personlig inställelse, inbegripes under dem, som enligt domstols beslut inkallats för att höras upplysningsvis.

På grund af hvad sålunda anförts, föranlåtes utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 april 1895.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

Herr *von Krusenstjerna* har begärt få här antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.